16.4.2018 EOAK/1693/2018

Lakivaliokunnalle

ASIA: Lisälausunnon täsmennys hallituksen esitykseen laiksi syyttäjälaitoksesta (HE 17/2018 vp)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt minulta lisälausuntoa valiokunnan kokouksessa 12.4.2018 esille tulleeseen kysymykseen syytetoimivallasta syyttäjän epäillyssä virkarikoksessa.

Toimitin lisälausuntoni samana päivänä.

Pyydän kunnioittavasti, että tämä täsmennykseni otetaan vielä huomioon asiaa käsiteltäessä.

Syytetoimivallan järjestelyn osalta se, että valtakunnansyyttäjän ja apulaisvaltakunnansyyttäjän epäillyn virkarikoksen syyttäjänä on yksinomaan valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies, on asianmukaista, koska kysymys on ylimmistä valtioelimistä.

Sen sijaan valtionsyyttäjän ja erityisesti ehdotetussa 3 momentissa mainittujen johtavan aluesyyttäjän, erikoissyyttäjän, aluesyyttäjän ja apulaissyyttäjän epäillyssä virkarikoksessa se, että mahdollista virkarikossyytettä aina ajaisi ylin laillisuusvalvoja, ei ole tarkoituksenmukaista.

Lisälausunnossani käsittelemääni ulkoiseen uskottavuuteen päästään myös sillä järjestelyllä, että ehdotetun 27 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitettujen syyttäjien kohdalla epäillyn virkarikoksen syyttäjänä toimisi joko jompikumpi ylimmistä laillisuusvalvojista tai heidän määräämänsä syyttäjä.

Virkasyytteen käsittelyä koskevassa 27 §:ssä olisi siten 2 momenttia ja se kuuluisi seuraavasti:

> Valtakunnansyyttäjää ja apulaisvaltakunnansyyttäjää syytetään virkarikoksesta korkeimmassa oikeudessa. Syyttäjänä on joko valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies.
>
> Valtionsyyttäjää, johtavaa aluesyyttäjää, erikoissyyttäjää, aluesyyttäjää ja apulaissyyttäjää syytetään virkarikoksesta hovioikeudessa. Syyttäjänä on joko valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies taikka valtioneuvoston oikeuskanslerin tai eduskunnan oikeusasiamiehen määräämä syyttäjä.

Esittelijäneuvos Mikko Eteläpää